

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут права

4852 Методичні вказівки й завдання

до проведення практичних занять і самостійної роботи
з дисципліни

**«Розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної
власності»**

для студентів спеціальності 081 *«Право»*
освітньої програми *«Інтелектуальна власність»*
освітнього ступеня *«магістр»*
усіх форм навчання

Суми
Сумський державний університет
2020

Методичні вказівки до проведення практичних занять і самостійної роботи з дисципліни «Розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності» / укладач Л. В. Золота. – Суми : Сумський державний університет, 2020. – 51 с.

Кафедра кримінально-правових дисциплін та судочинства
ННШ

Зміст

	С.
Вступ	4
Тема 1. Наукові та методологічні засади розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності..	7
Тема 2. Система нормативно-правового регулювання розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності...9	9
Тема 3. Управління правами на об'єкти інтелектуальної власності.	12
Тема 4. Правочини у сфері інтелектуальної власності	14
Тема 5. Договір як особлива форма правочину у сфері інтелектуальної власності	16
Тема 6. Договір про передавання виключних прав на об'єкт інтелектуальної власності	18
Тема 7. Договір про створення на замовлення і використання об'єкта права інтелектуальної власності.....	20
Тема 8. Ліцензійний договір.....	22
Тема 9. Комерційна концесія.....	24
Тема 10. Трансфер технологій.....	26
Тема 11. Особливості розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності в мережі Інтернету.....	28
Тема 12. Особливості правового регулювання розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності в країнах ЄС та США.....	30
Список рекомендованої літератури	32

Вступ

Навчальна дисципліна «Розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності» розкриває особливості договірної регулювання розпорядженням майновими правами на об'єкти авторського та патентного права.

Метою викладання дисципліни є одержання теоретичних знань щодо правового регулювання суспільних відносин у сфері промислової власності, зокрема, дослідження та засвоєння чинної нормативно-правової бази в контексті регулювання виникнення прав на об'єкти промислової власності, отримання охоронних документів, захисту прав і розпорядження ними.

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

- мати сучасне конструктивне та фундаментальне мислення у сфері розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності;
- оперувати системою спеціальних знань у галузі розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності;
- складати договори, супроводжувати укладання угод, учинення правочинів та використання цих спеціальних знань у сфері інтелектуальної власності.

Навчальним планом передбачене засвоєння зазначеної дисципліни на лекціях, практичних і семінарських заняттях; під час самостійної роботи та контролю навчальної роботи.

Семінарські та практичні заняття – це основна форма навчального заняття, за якої викладач організує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання відповідно сформульованого завдання.

За дисципліною передбачені такі методи поточного формативного оцінювання: опитування та усні коментарі викладача за його результатами, настанови викладачів у процесі виконання практичних завдань, самооцінювання поточного тестування, обговорення і взаємооцінювання студентами виконаних практичних завдань.

Оцінювання впродовж семестру проводиться у формі усних та письмових опитувань, практичної перевірки, тестування, перевірки письмового практичного завдання, перевірки виконання кейса. Всі роботи повинні бути виконані самостійно. Індивідуальні завдання, що мають подібність, будуть відхилені.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

– юридичну природу та сутність авторського права й суміжних прав і промислової власності;

– джерела нормативно-правового регулювання відносин щодо охорони та використання об'єктів права інтелектуальної власності;

– класифікацію об'єктів та суб'єктів права інтелектуальної власності;

– яким чином здійснюється захист права на об'єкти інтелектуальної власності;

– процес управління правами на об'єкти інтелектуальної власності;

– процес передавання прав на об'єкти права інтелектуальної власності;

– процес комерціалізації та оцінювання вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Дисципліна «Розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності» спирається на матеріал таких

навчальних курсів: «Цивільне право», «Адміністративне право», «Господарське право», «Інформаційне право», «Фінансове право», «Кримінальне право», а також таких дисциплін «Цивільно-процесуальне право», «Господарсько-процесуальне право», «Кримінально-процесуальне право», «Вступ до інтелектуальної власності», «Інтелектуальна власність».

Тема 1. Наукові та методологічні засади розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності

План

1. Загальна характеристика дисципліни та її значення для фахівців у сфері інтелектуальної власності.
2. Мета навчальної дисципліни.
3. Поняття та зміст інтелектуальної власності. Інтелектуальна власність як речове право. Зміст права інтелектуальної власності.

Методичні вказівки до вивчення теми

Під час вивчення теми «Наукові та методологічні засади розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності» студенти повинні засвоїти та зрозуміти поняття розпорядження правами. Засвоїти значення для фахівців у сфері інтелектуальної власності.

Розглядаючи друге питання студенти повинні знати, яку мету ставить вивчення цієї дисципліни.

Студенти під час розгляду третього питання повинні дослідити зміст розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності, суб'єктів цього процесу, механізм розпорядження такими правами. Зрозуміти інтелектуальну власність із позиції речового права.

Питання для самоконтролю

1. Що таке розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності?
2. Яка мета вивчення дисципліни про розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності?

3. Поясніть зміст поняття розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності.

4. Якими правами інтелектуальної власності можна розпоряджатися?

5. Визначте відмінність між майновими та немайновими правами інтелектуальної власності.

6. Дайте характеристику сучасного стану патентної системи України.

Теми рефератів

1. Майнові права інтелектуальної власності.

2. Роль та місце розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності для розвитку держави і суспільства.

3. Суб'єкти розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності.

Тема 2. Система нормативно-правового регулювання розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності

План

1. Система національного законодавства у сфері інтелектуальної власності.
2. Міжнародне правове регулювання розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності.

Методичні вказівки до вивчення теми

Під час вивчення теми «Система нормативно-правового регулювання розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності» студенти повинні розглянути та вивчити норми національного законодавства у сфері інтелектуальної власності стосовно розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Найперше, це Конституція України, стаття 41 якої встановлює, що «Кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності». У Цивільному Кодексі України цьому питанню присвячено окрему Главу 75, що має назву «Розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності», також питання розпорядження майновими правами інтелектуальної власності регулюються Главою 76 Цивільного кодексу, що стосується питань надання комерційної концесії.

Розглядаючи друге питання, студенти повинні знати, яке значення міжнародно-правового регулювання розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності. Особливо,

система міжнародних організацій, найбільш значущими з яких, зокрема, є ГАТТ (Генеральна угода про тарифи і торгівлю) – глобальний міжнародний багатосторонній договір (система міжнародно-правових актів), що містить принципи і правила міжнародної торгівлі, якими повинні керуватися країни, що беруть участь у ньому. Невід’ємною складовою частиною системи ГАТТ/СОТ є Угода з торгових аспектів права інтелектуальної власності – ТРІПС. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (Паризький акт від 24 липня 1971 року, змінений 2 жовтня 1979 року), Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року (змінена 02.10.79 р., дата набуття чинності для України 25.12.91 р.), Правило 17 Інструкції до договору ВОІВ про патентне право (прийнята Дипломатичною конференцією в Женеві 1 червня 2000 року, дата приєднання України – 22 листопада 2002 року).

Питання для самоконтролю

1. Про що говориться у статті 41 Конституції України?
2. Які українські закони регулюють питання розпорядження правами на об’єкти інтелектуальної власності?
3. Поясніть важливість приєднання до міжнародних угод.
4. Якими міжнародними документами регулюються питання розпорядження правами на об’єкти інтелектуальної власності?
5. Дайте характеристику сучасного стану нормативно-правового регулювання розпорядження правами на об’єкти інтелектуальної власності України.

Теми рефератів

1. Бернська конвенція про охорону літературних та художніх творів.
2. Паризька конвенція про охорону промислової власності.
3. Угода з торгових аспектів права інтелектуальної власності.

Тема 3. Управління правами на об'єкти інтелектуальної власності

План

1. Поняття та зміст системи управління правами на об'єкти інтелектуальної власності.
2. Форми та види управління правами на об'єкти інтелектуальної власності.
3. Державне регулювання у сфері інтелектуальної власності.

Методичні вказівки до вивчення теми

Під час вивчення теми «Управління правами на об'єкти інтелектуальної власності» студенти повинні засвоїти та зрозуміти поняття і зміст системи управління правами.

Розглядаючи друге питання, студенти повинні вивчити етапи життєвого циклу об'єкта інтелектуальної власності, а також управління правами на об'єкти інтелектуальної власності на всіх етапах життєвого циклу.

Студенти під час розгляду третього питання повинні дослідити систему державного регулювання у сфері інтелектуальної власності.

Питання для самоконтролю

1. Що таке управління правами на об'єкти інтелектуальної власності?
2. Який зміст системи управління правами на об'єкти інтелектуальної власності?
3. Які етапи життєвого циклу об'єкта інтелектуальної власності?

4. На якому етапі здійснюється управління правами на об'єкти інтелектуальної власності?
5. Визначте відмінність управління правами інтелектуальної власності на етапі створення та набуття права?
6. Дайте характеристику управління правами на об'єкти інтелектуальної власності на етапах використання та утилізації.

Теми рефератів

1. Життєвий цикл об'єктів інтелектуальної власності.
2. Роль та місце управління правами на об'єкти інтелектуальної власності для розвитку держави і суспільства.
3. Управління правами на об'єкти інтелектуальної власності на різних етапах життєвого циклу об'єкта інтелектуальної власності.
4. Значення державного регулювання у сфері інтелектуальної власності.

Тема 4. Правочини у сфері інтелектуальної власності

План

1. Загальна характеристика, поняття та зміст правочину.
2. Особливості правочинів у сфері інтелектуальної власності.
3. Види правочинів у сфері інтелектуальної власності.

Методичні вказівки до вивчення теми

Під час вивчення теми «Правочини у сфері інтелектуальної власності» студенти повинні засвоїти та зрозуміти поняття правочину, а також знати його характеристику й зміст, саме у сфері інтелектуальної власності. Адже правочин є найбільш поширеною підставою виникнення цивільних прав та обов'язків. За своєю правовою природою він є юридичним фактом, що являє собою вольові дії, спрямовані на досягнення певного результату, тобто є обставиною, з настанням якої закон пов'язує виникнення, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків.

Розглядаючи друге питання, необхідно розуміти особливості правочинів у сфері інтелектуальної власності. За загальною правовою природою всі правочини можна поділити на правочини, згідно з якими відчужуються майнові права інтелектуальної власності (або частина таких прав), тобто повністю передаються такі права та правочини, згідно з якими передаються майнові права інтелектуальної власності або частина таких прав у тимчасове користування (ліцензія та ліцензійний договір). Відповідно правочини щодо відчуження майнових прав інтелектуальної власності (їх частини) можуть

мати як договірну, так і не договірну природу, а правочини щодо передавання прав у тимчасове користування – лише договірну.

Студенти під час розгляду третього питання повинні дослідити види правочинів у сфері інтелектуальної власності.

Питання для самоконтролю

1. Визначте поняття правочину та його зміст.
2. Як можна охарактеризувати правочин?
3. Які особливості правочинів у сфері інтелектуальної власності?
4. Які види правочинів є у сфері інтелектуальної власності?
5. Визначте відмінність між договірною та недоговірною природою правочинів?
6. Дайте характеристику сучасної класифікації правочинів.

Теми рефератів

1. Односторонні та багатосторонні правочини у сфері інтелектуальної власності.
2. Укладення договору щодо розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності.
3. Недоговірні способи розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності.

Тема 5. Договір як особлива форма правочину у сфері інтелектуальної власності

План

1. Основоположні засади інституту договірному права в Україні та за кордоном.
2. Поняття, зміст, форма та вимоги до договору.
3. Особливості договорів у сфері розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності.

Методичні вказівки до вивчення теми

Під час вивчення теми «Договір як особлива форма правочину у сфері інтелектуальної власності» студенти повинні засвоїти та зрозуміти засади інституту договірному права. Відправним моментом у розумінні правочину є положення ч. 1 ст. 202 ЦК України, згідно з яким правочином є дія особи, спрямована на набуття, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків.

Розглядаючи друге питання, студенти повинні знати поняття та зміст, форму та вимоги до договору. Законом прямо встановлено, що «Договір щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності укладається в письмовій формі. У разі недодержання письмової форми договору щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності такий договір є нікчемним».

Студенти під час розгляду третього питання повинні дослідити особливості договорів щодо розпоряджання правами на об'єкти інтелектуальної власності. До договірних способів розпоряджання правами інтелектуальної власності можна віднести такі види договорів щодо розпоряджання майновими

правами інтелектуальної власності: 1) ліцензію на використання об'єкта права інтелектуальної власності; 2) ліцензійний договір; 3) договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності; 4) договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності; 5) інший договір щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Відповідно згідно з одними з цих договорів майнові права інтелектуальної власності відчужуються, а відповідно до інших – передаються правласником іншій особі в користування.

Питання для самоконтролю

1. Визначте поняття правочину та договору, дайте порівняльну характеристику.

2. Які вимоги до договору у сфері інтелектуальної власності?

3. Які існують види договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності?

4. Чи є необхідність укладати договір про створення за замовленням, якщо вже укладено господарський договір?

5. Визначте відмінність між ліцензією та ліцензійним договором.

Теми рефератів

1. Поняття та зміст договірної права.

2. Правочин як юридичний факт.

3. Правові засади договору.

Тема 6. Договір про передавання виключних прав на об'єкт інтелектуальної власності

План

1. Поняття та зміст виключних прав на об'єкти інтелектуальної власності.
2. Форма та зміст договору про передавання виключних прав на об'єкт інтелектуальної власності.
3. Укладання договору про передавання виключних прав на об'єкт інтелектуальної власності.

Методичні вказівки до вивчення теми

Під час вивчення теми «Договір про передавання виключних прав на об'єкт інтелектуальної власності» студенти повинні засвоїти та зрозуміти поняття і зміст виключних прав на об'єкти інтелектуальної власності. За договором про передавання виключних прав інтелектуальної власності одна сторона (особа, яка має виключні майнові права) передає другій стороні частково або в повному складі ці права відповідно до закону та на визначених договором умовах.

Розглядаючи друге питання студенти повинні знати форму та зміст договору про передавання виключних прав на об'єкт інтелектуальної власності. Майнові права можуть бути відчуженими будь-яким способом: продажем, даруванням, обміном тощо. Відповідно до принципів свободи договору сторони вільні щодо визначення своїх прав та обов'язків за договором. Права можуть бути передані як на платній, так і безоплатній основі будь-якій фізичній чи юридичній особі, зокрема й іноземній.

Студенти під час розгляду третього питання повинні дослідити механізм укладання договору про передавання виключних прав на об'єкт інтелектуальної власності.

Питання для самоконтролю

1. Що являють собою виключні права на об'єкти інтелектуальної власності?
2. Яка мета укладення договору про передавання виключних прав на об'єкт інтелектуальної власності?
3. Поясніть зміст договору про передавання виключних прав на об'єкт інтелектуальної власності.
4. На якій основі можуть бути передані виключні права?
5. Визначте форму договору про передавання виключних прав на об'єкт інтелектуальної власності.
6. Дайте характеристику механізму укладення договорів.

Теми рефератів

1. Виключні права на об'єкти інтелектуальної власності.
2. Особливості договору про передавання виключних авторських прав.
3. Передавання прав на об'єкт промислової власності.

Тема 7. Договір про створення на замовлення і використання об'єкта права інтелектуальної власності

План

1. Поняття та загальна характеристика договору про створення на замовлення і використання об'єкта права інтелектуальної власності.
2. Форма та зміст договору.
3. Укладання договору про створення на замовлення і використання об'єкта права інтелектуальної власності.

Методичні вказівки до вивчення теми

Під час вивчення теми «Договір про створення на замовлення і використання об'єкта права інтелектуальної власності» студенти повинні засвоїти та зрозуміти поняття та характерні особливості договору про створення на замовлення і використання об'єкта права інтелектуальної власності. За загальним правилом майнові права інтелектуальної власності на об'єкт, створений за замовленням, належать творцеві цього об'єкта та замовникові спільно, якщо інше не встановлене договором.

Розглядаючи друге питання студенти повинні знати, яка форма та зміст цього договору. Законодавством встановлено обов'язкові умови цього договору – однією зі сторін повинен бути «Замовник», повинні бути викладені вимоги до об'єкта інтелектуальної власності, а також визначений строк виконання замовлення та способи й умови використання цього об'єкта замовником.

Студенти під час розгляду третього питання повинні дослідити механізм укладання договору про створення на

замовлення і використання об'єкта права інтелектуальної власності.

Питання для самоконтролю

1. Що таке створення об'єкта інтелектуальної власності на замовлення?
2. Яка мета укладення договору про створення на замовлення і використання об'єкта права інтелектуальної власності?
3. Поясніть зміст договору про створення на замовлення і використання об'єкта права інтелектуальної власності.
4. Якими правами володітиме творець у разі укладення цього договору?
5. Визначте права замовника.

Теми рефератів

1. Договір авторського замовлення.
2. Обсяг авторських прав, що передаються замовникові.
3. Договір авторських прав, що передаються юридичній особі.

Тема 8. Ліцензійний договір

План

1. Поняття та загальна характеристика ліцензійного договору.
2. Предмет та об'єкт ліцензійного договору.
3. Форма і зміст ліцензійного договору.
4. Порядок та особливості укладання ліцензійного договору.

Методичні вказівки до вивчення теми

Під час вивчення теми «Ліцензійний договір» студенти повинні засвоїти та зрозуміти поняття і загальну характеристику ліцензійних договорів.

Розглядаючи друге питання, студенти повинні знати предмет та об'єкт ліцензійного договору. За ліцензійним договором одна сторона (ліцензіар) надає другій стороні (ліцензіату) дозвіл на використання об'єкта права інтелектуальної власності (ліцензію) на умовах, визначених за взаємною згодою сторін з урахуванням вимог Кодексу та іншого закону. Предметом ліцензійного договору не можуть бути права на використання об'єкта права інтелектуальної власності, які на момент укладення договору не були чинними.

Студенти під час розгляду третього питання повинні дослідити форму та зміст ліцензійного договору. У ліцензійному договорі визначаються вид ліцензії, сфера використання об'єкта права інтелектуальної власності (конкретні права, що надаються за договором, способи використання зазначеного об'єкта, територія та строк, на які надаються права, тощо), розмір, порядок і строки виплати коштів за використання об'єкта права

інтелектуальної власності, а також інші умови, які сторони вважають за доцільне внести до договору.

Під час розгляду четвертого питання необхідно зрозуміти особливості укладання ліцензійного договору.

Питання для самоконтролю

1. Що таке ліцензійний договір?
2. Назвіть риси, що відрізняють ліцензійні договори від інших цивільно-правових угод.
3. Які можуть бути перепони реалізації ліцензійних договорів?
4. Які існують види ліцензійного договору?
5. Який порядок надання примусової ліцензії?
6. Дайте характеристику субліцензії.

Теми рефератів

1. Ліцензійний договір на використання об'єктів авторського права.
2. Ліцензійний договір на використання «ноу-хау».
3. Ліцензійний договір на сорт рослин.

Тема 9. Комерційна концесія

План

1. Поняття та загальна характеристика комерційної концесії.
2. Предмет та об'єкти договору комерційної концесії.
3. Форма і зміст договору комерційної концесії.
4. Порядок та особливості укладання договорів комерційної концесії.

Методичні вказівки до вивчення теми

Під час вивчення теми «Комерційна концесія» студенти повинні засвоїти та зрозуміти поняття і характеристику комерційної концесії (франчайзингу) – особливої форми комплексного ліцензування, в якій знак для товарів і послуг, комерційна таємниця та інші об'єкти інтелектуальної власності можуть використовуватися в комплексі.

Розглядаючи друге питання, студенти повинні знати предмет та об'єкти договору комерційної концесії. Предметом договору комерційної концесії є право на використання об'єктів права інтелектуальної власності (торговельних марок, промислових зразків, винаходів, творів, комерційних таємниць тощо), комерційного досвіду та ділової репутації.

Студенти під час розгляду третього питання повинні дослідити зміст та форму цього договору. За договором комерційної концесії одна сторона (суб'єкт прав інтелектуальної власності) зобов'язується надати другій стороні (користувачеві) за плату право користування відповідно до її вимог комплексом належних цій стороні прав із метою виготовлення та (або) продажу певного виду товару і (або) надання послуг. Договором

комерційної концесії може бути передбачено використання предмета договору із зазначенням або без зазначення території використання щодо певної сфери цивільного обороту.

Під час розгляду четвертого питання необхідно вивчити порядок укладання договору комерційної концесії.

Питання для самоконтролю

1. Що таке договір комерційної концесії?
2. Яка мета укладення договору комерційної концесії?
3. Поясніть зміст та форму даного договору.
4. Які права передаються згідно з цим договором?
5. Визначте відмінність між договором комерційної концесії та ліцензійним договором.
6. Дайте характеристику порядку укладення договору комерційної концесії.

Теми рефератів

1. Обсяг прав договору комерційної концесії.
2. Договір субконцесії.
3. Сторони у договорі комерційної концесії.

Тема 10. Трансфер технологій.

План

1. Поняття та зміст трансферу технологій.
2. Державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій.
3. Договір трансферу технологій.

Методичні вказівки до вивчення теми

Під час вивчення теми «Трансфер технологій» студенти повинні засвоїти та зрозуміти поняття та зміст передавання майнових прав на технології.

Розглядаючи друге питання, студенти повинні знати, що в Україні укладання договорів про трансфер технологій регламентується Законом України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» від 14 вересня 2006 № 143–V, Цивільним кодексом України, іншими нормативно-правовими актами.

Студенти під час розгляду третього питання повинні дослідити структуру договору трансферу технологій. Закон (ст. 20) вимагає, що додатково до умов, визначених для договорів про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності, договір про трансфер технологій повинен враховувати сім істотних та десять обов'язкових умов.

Питання для самоконтролю

1. Що таке передавання майнових прав на технології?
2. Що розуміють під «технологією»?
3. Поясніть зміст трансферу технологій.

4. Які найбільш поширені договори про трансфер технологій?
5. Визначте структуру та зміст договору про трансфер технологій.
6. Дайте характеристику сучасного стану трансферу технологій в Україні.

Теми рефератів

1. Договір про передавання науково-технічної продукції.
2. Роль та місце трансферу технологій для розвитку держави та суспільства.
3. Ринок технологій України.

Тема 11. Особливості розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності в мережі «Інтернет»

План

1. Особливості реалізації права інтелектуальної власності в мережі «Інтернет».
2. Договори та ліцензії на використання прав на об'єкти інтелектуальної власності в мережі «Інтернет».
3. Creative commons: загальна характеристика та юридичні можливості в Україні.

Методичні вказівки до вивчення теми

Під час вивчення теми «Особливості розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності в мережі «Інтернет» повинні засвоїти та зрозуміти поняття реалізації права інтелектуальної власності в мережі «Інтернет». Розглянути міжнародні договори та національне законодавство у даній сфері. Засвоїти особливості роботи з електронною документацією.

Розглядаючи друге питання, студенти повинні знати, що одним з ефективних механізмів уникнення порушень авторських прав у кіберпросторі є договірна форма використання творів, розміщених у мережі «Інтернет», за якої наявний баланс інтересів між володільцем авторських прав і користувачем. Необхідно засвоїти форму та вимоги до онлайн-ліцензій.

Студенти під час розгляду третього питання повинні дослідити модель під назвою Creative commons, яка становить собою набір ліцензій для об'єктів авторського права, що є вільними для громадського використання та передбачають певні умови, необхідні для охорони авторського права.

Питання для самоконтролю

1. Яким чином реалізується право інтелектуальної власності в мережі «Інтернет»?
2. Якими міжнародними угодами регулюється дана сфера?
3. Які особливості властиві онлайн-ліцензуванню?
4. Що таке договір приєднання?
5. Дайте визначення поняття «вільна публічна ліцензія».
6. Дайте характеристику ліцензій Creative commons.

Теми рефератів

1. Особливості генеральних публічних ліцензій (GPL).
2. Ліцензування авторського права в мережі «Інтернет».
3. Мета і призначення ліцензій Creative commons.

Тема 12. Особливості правового регулювання розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності в ЄС та США

План

1. Загальна характеристика права інтелектуальної власності ЄС. Директива 2004/48/ЄС.

2. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності.

3. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право.

4. Загальна характеристика та особливості права інтелектуальної власності в США.

5. Угода між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки про співробітництво у сфері науки та технологій.

Методичні вказівки до вивчення теми

Під час вивчення теми «Особливості правового регулювання розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності в ЄС та США» повинні засвоїти загальну характеристику законодавства у сфері інтелектуальної власності в ЄС та США. Розглянути основні Директиви ЄС, що регулюють розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної власності. Засвоїти значення міжнародних угод і договорів для фахівців у сфері інтелектуальної власності та для держави в цілому.

Розглядаючи питання про Угоду між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки про співробітництво у сфері науки та технологій студенти повинні знати, яку мету має

вивчення даної Угоди. Вона визначає розподіл прав, прибутків та роялті між Сторонами. Кожна Сторона гарантує, що інша Сторона матиме можливість отримати права на інтелектуальну власність, що розподіляються згідно з додатком, шляхом отримання цих прав від своїх учасників за допомогою контрактів або інших правових засобів.

Питання для самоконтролю

1. Дайте загальну характеристику права інтелектуальної власності ЄС.
2. Яка мета Директиви 2004/48/ЄС?
3. Поясніть зміст Розділу 8 Угоди ТРІПС.
4. Визначте відмінність між правом інтелектуальної власності ЄС та США.
5. Дайте характеристику Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки про співробітництво у сфері науки та технологій.

Теми рефератів

1. Ліцензування в країнах ЄС.
2. Особливості ліцензування у США.
3. Порядок укладання зовнішньоекономічних договорів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові акти

1. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 24.07.1971 р. *Верховна Рада України*. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_051.

2. Брюссельська конвенція про розповсюдження несучих програм сигналів, що передаються через супутники від 21.05.1974 р. *Верховна Рада України*. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_250.

3. Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури від 28.04.1977 р. № 995_039. *Верховна Рада України*. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_039.

4. Вашингтонський договір про інтелектуальну власність у відношенні інтегральних мікросхем : Міжнародний документ від 26.05.1989 р. Всесвітня організація інтелектуальної власності. URL: https://www.wipo.int/treaties/en/text.jsp?file_id=295136.

5. Віденська угода про заснування Міжнародної класифікації зображувальних елементів знаків : Міжнародний документ від 12.06.1973 р. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_h33.

6. Всесвітня конвенція про авторське право : Міжнародний документ від 06.09.1952 р. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_052.

7. Гаазький акт Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків від 28.11.1960 р. № 995_132. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>

995_132.

8. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. *Верховна Рада України.* URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

9. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право, прийнятий Дипломатичною конференцією 20 грудня 1996 року та положення Бернської конвенції (1971 р.), на які містяться посилання у Договорі : Міжнародний документ від 20.12.1996 р. *Верховна Рада України.* URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_770.

10. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про виконання і фонограми, прийнятий Дипломатичною конференцією : Міжнародний документ від 20.12.1996 р. *Верховна Рада України.* URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_769.

11. Договір про закони щодо товарних знаків : Міжнародний документ від 13.10.1995 р. Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_102.

12. Договір про патентне право : Міжнародний документ від 01.06.2000 р. *Верховна Рада України.* URL: https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=895_002&print=1.

13. Договір про патентну кооперацію : Міжнародний документ від 19.06.1970 р. *Верховна Рада України.* URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/895_001.

14. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. № 2747-IV. *Верховна Рада України.* URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.

15. Кодекс законів про працю від 23.07.1996 р. № 322-08. *Верховна Рада України.* URL:

<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.

16. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-Х. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.

17. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм (Конвенція про фонограми) : Міжнародний документ від 29.10.1971 р. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_124.

18. Конвенція про розповсюдження несучих програми сигналів, що передаються через супутники : Міжнародний документ від 21.05.1974 р. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_250.

19. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

20. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

21. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-IV. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

22. Лісабонська угода про охорону найменувань місця походження товару та їх міжнародна реєстрація від 31.10.1958 р. № 995_b11. *Верховна Рада України*. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_b11.

23. Локарнська угода про заснування Міжнародної патентної класифікації : Міжнародний документ від 08.10.1968 р. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_b11.

gov.ua/laws/show/995_b07.

24. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14.04.1981 р. № 995_134. *Верховна Рада України*. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_134.

25. Мадридська угода про недопущення неправдивих або таких, що вводять в оману, зазначень походження товарів : Міжнародний документ від 01.01.2008 р. Всесвітня організація інтелектуальної власності. URL : https://www.wipo.int/treaties/en/text.jsp?file_id=281372#P51_1531.

26. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.

27. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення (Римська конвенція) : Міжнародний документ від 26.10.1961 р. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_763.

28. Міжнародна конвенція з охорони нових сортів рослин : Міжнародний документ від 02.12.1961 р. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_856.

29. Найробський договір про охорону олімпійського символу : Міжнародний документ від 26.09.1981 р. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_995.

30. Ніццька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків від 15.06.1957 р. *Верховна Рада України*. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_066.

31. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20.03.1883 р. № 995_123. *Верховна Рада України*. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_123.

32. Про авторське право і суміжні права : Закон

України від 23.12.1993 р. № 3792-ХІІ. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.

33. Про Антимонопольний комітет України : Закон України від 26.11.1993 р. № 3659-ХІІ. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12>.

34. Про архітектурну діяльність : Закон України від 20.05.1999 р. № 687-ХІV. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-14>.

35. Про видавничу справу : Закон України від 05.06.1997 р. № 318/97-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/318/97-%D0%B2%D1%80>.

36. Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів : Закон України від 23.09.1997 р. № 540/97-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/540/97-%D0%B2%D1%80>.

37. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 р. № 3855-ХІІ. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>.

38. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні : Закон України від 16.11.1992 р. № 2782-ХІІ. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2782-12/ed20170615>.

39. Про електронний цифровий підпис : Закон України від 22.05.2003 р. № 852-ІV. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/852-15>.

40. Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав : Закон України від 22.08.2018 р. № 2415-VІІІ. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2415-19?lang=ru>.

41. Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на винахід (корисну модель) та видачу ліцензії на використання винаходу (корисної моделі) : Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07.2001 р. № 521. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0644-01>.

42. Про затвердження Інструкції про порядок ознайомлення будь-якої особи з матеріалами заявки на об'єкт права інтелектуальної власності : Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.04.2005 р. № 247. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0494-05>.

43. Про затвердження Правил складання, подання та розгляду заявки на реєстрацію топографії інтегральної мікросхеми : Наказ Міністерства освіти і науки України від 18.04.2002 р. № 260. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0406-02>.

44. Про затвердження Правил складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель : Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.01.2001 р. № 22. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0173-01>.

45. Про затвердження Положення про Державний реєстр України топографій інтегральних мікросхем : Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.04.2001 р. № 292. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0375-01>.

46. Про затвердження Порядку сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності : Постанова Кабінету Міністрів України від

23.12.2004 р. № 1716. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1716-2004-%D0%BF>.

47. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 07.06.1996 р. № 236/96-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96%D0%B2%D1%80>.

48. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах : Закон України від 05.07.1994 р. 80/94-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80>.

49. Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-ХІІ. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12/>

50. Про інформаційні агентства : Закон України від 28.02.1995 р. № 74/95-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/95-%D0%B2%D1%80>.

51. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-ХІІ. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.

52. Про кінематографію : Закон України від 13.01.1998 р. № 9/98-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/9/98-%D0%B2%D1%80>.

53. Про науково-технічну інформацію : Закон України від 25.06.1993 р. № 3322-ХІІ. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12>.

54. Про наукову і науково-технічну експертизу : Закон України від 10.02.1995 р. № 51/95-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-%D0%B2%D1%80>.

55. Про основні засади державного нагляду (контролю) господарської діяльності : Закон України від

05.04.2007 р. № 877-V. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16>.

56. Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування : Закон України від 17.01.2002 р. № 2953-III. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2953-14>.

57. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15.12.1993 р. № 3687-XII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>.

58. Про охорону прав на зазначення походження товарів : Закон України від 16.06.1999 р. № 752-XIV. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14>.

59. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від 15.12.1993 р. № 3689-XII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>.

60. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 15.12.1993 р. № 3688-XII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3688-12>.

61. Про охорону прав на сорти рослин : Закон України від 21.04.1993 р. № 3166-XII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3116-12>.

62. Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем : Закон України від 05.11.1997 р. № 621/97-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/621/97-%D0%B2%D1%80>.

63. Про рекламу : Закон України від 03.07.1996 р. № 270/96-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/270/96-%D0%B2%D1%80>.

64. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних : Закон України від 23.03.2000 р. № 1587-III. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1587-14>.

65. Про Суспільне телебачення і радіомовлення України : Закон України від 17.04.2014 р. № 1227-VII *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1227-18>.

66. Про театри і театральну справу : Закон України від 31.05.2015 р. № 2605-IV *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2605-15>.

67. Про телебачення і радіомовлення : Закон України від 21.12.1993 р. № 3759-XII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3759-12>.

68. Про телекомунікації : Закон України від 18.11.2003 р. № 1280-IV. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1280-15>.

69. Римська конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення від 26.10.1961 р. № 995_763. *Верховна Рада України*. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_763.

70. Сінгапурський договір про право товарних знаків : Міжнародний документ від 27.03.2006 р. *Верховна Рада України*. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_h54/print13245637110759816.

71. Страсбурзька угода про Міжнародну патентну класифікацію : Міжнародний документ від 24.03.1971 р. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/999_001.

72. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з

атомної енергії: Міжнародний документ від 21.03.2014 р. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/984_011.

73. Угода про вільну торгівлю між Україною і Канадою: Міжнародний документ від 04.06.1999 р. *Верховна Рада України*. URL: http://sfs.gov.ua/data/material/000/227/303513/Uгода_pro_v_lnu_torg_vlyu_m_zh_Ukra_noyu_ta_Kanadoyu.pdf.

74. Угода про взаємне забезпечення збереження міждержавних секретів в галузі правової охорони винаходів: Міжнародний документ від 04.06.1999 р. *Верховна Рада України*. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/997_514.

75. Угода про співробітництво у сфері правової охорони й захисту інтелектуальної власності та створення Міждержавної ради з питань правової охорони й захисту інтелектуальної власності від 19.11.2010 р. *Верховна Рада України*. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/997_n31.

76. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

77. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності: Міжнародний документ від 15.04.1994 р. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/981_018.

78. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.01.2004 р. № 1618-IV. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.

Наукова література

79. Аврамова О. Є., Жидкова О. С. Патентне право: навч.-метод. посіб. Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка.

2011. 160 с.

80. Андрощук Г. О., Работягова Л. І. Патентне право : правова охорона винаходів : навч. посіб. Київ : МАУП, 1999. 216 с.

81. Антонов В. М. Інтелектуальна власність і комп'ютерне авторське право. Київ : КНТ, 2006. 520 с.

82. Атаманова Ю. Є. Право інтелектуальної власності : система міжнародно-правового регулювання. Харків : ПП «ДИВ», 2004. 48 с.

83. Афанасьєв К. О. Авторське право : практ. посіб. Київ : Атіка, 2006. 431 с.

84. Бабенко В. А., Лимар А. П. Інтелектуальна власність : навч. посіб. Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2011. 151 с.

85. Базилевич В. Д. Інтелектуальна власність : підруч. Київ : Знання, 2006. 431 с.

86. Базилевич В. Д., Ільїн В. В. Інтелектуальна власність: креативи метафізичного пошуку : монографія. Київ : Знання, 2008. 687 с.

87. Бондаренко С. В. Авторське право та суміжні права. Київ : Інститут інтелектуальної власності і права, 2008. 288 с.

88. Борисова В. І. Право інтелектуальної власності України : конспект лекцій. Харків : Право, 2008. 112 с.

89. Бошицький Ю. А., Козлова О. О., Андрощук Г. О. Комерційні найменування: основні правові аспекти. Київ : Юридична думка, 2006. 216 с.

90. Братель О. Г., Мироненко В. П., Павловська Н. В., Пилипенко С. А. Цивільне право України. Київ, 2006. 242 с.

91. Бромберг Г. В. Интеллектуальная собственность.

Общий курс. Москва : А-Приор, 2009. 336 с.

92. Бубенко П. Т., Величко В. В., Глухарев С. М. Интеллектуальна власність : навч. посіб. Харків : Харківська національна академія міського господарства, 2011. 215 с.

93. Галянтич М. К. Промислова власність: правові засоби охорони та захисту : монографія. Київ : НДІ приватного права і підприємництва, 2003. 256 с.

94. Гордієнко С. Г. Забезпечення інтересів України у сфері захисту інтелектуальної власності: нормативно-правове регулювання : монографія. Київ : Видавничий дім «Скіф», КНТ, 2008. 248 с.

95. Дахно І. І. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 278 с.

96. Демченко Т. С. Охорона товарних знаків (порівняльно-правовий аналіз) : монографія. Київ : Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2004. 184 с.

97. Дзера О. В., Кузнецова Н. С. Цивільне право України : підруч. : у 2 кн. Загальна частина. 3-тє вид., перероб. і допов. Київ : Юрінком Інтер, 2010. 976 с.

98. Дідківський М. І. Міжнародний трансфер технологій : навч. посіб. Київ : Знання, 2011. 365 с.

99. Доріс Лонг, Патріція Рей, Жаров В. О. Захист прав інтелектуальної власності: норми міжнародного і національного законодавства та їх правозастосування : практичний посібник. Київ : К. І. С., 2007. 448 с.

100. Дмитришин В. С. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності в Україні. Київ : Інститут інтелектуальної власності і права, 2008. 248 с.

101. Драпак Г. М., Скиба М. Є. Основи інтелектуальної власності : навч. посіб. Київ : Кондор, 2007. 156 с.

102. Дронь М. М., Нікіфорова О. М. Правовий захист інтелектуальної власності вищого закладу освіти : навч. посіб. для студ. вузів. Дніпропетровськ : Дніпропетр. нац. ун-т, 2000. 103 с.

103. Жилінкова О. В. Договірне регулювання відносин щодо інтелектуальної власності в Україні та за кордоном : монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2015. 280 с.

104. Жилінкова О. В. Договори в сфері реалізації авторських прав на музичний твір. Харків : Ксилон, 2008. 212 с.

105. Капіца Ю. М., Ступак С. К., Жувака О. В. Авторське право і суміжні права в Європі : монографія. Київ : Логос, 2012. 696 с.

106. Каплун І. П., Колісниченко Е. В., Панченко В. О., Папченко А. А. Інтелектуальна власність : посіб. : у 2 ч. Суми : СумДУ, 2010.

107. Килимник І. І., Івасишина Н. В. Інтелектуальна власність : конспект лекцій. Харків : ХНАМГ, 2011. 326 с.

108. Кірін Р. С., Хоменко В. Л., Коросташова І. М. Інтелектуальна власність : підруч. Дніпропетровськ : Національний гірничий університет, 2012. 320 с.

109. Коваль І. Ф. Захист прав у сфері промислової власності : проблеми законодавчого забезпечення та правозастосування. Київ : НДІ ІВ НАПрНУ ; Лазурит-Поліграф, 2011. 320 с.

110. Кодинець А. О. Право на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг у цивільному праві України : монографія. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2007. 312 с.

111. Коссак В. М., Якубівський І. Є. Право інтелектуальної власності : підруч. Київ : Істина, 2007. 208 с.

112. Кравець В. Р., Олюха В. Г. Право інтелектуальної власності (у запитаннях і відповідях) : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 264 с.

113. Кубах А. І. Збірник законодавчих актів з дисципліни «Право інтелектуальної власності» : довідник для студентів усіх спеціальностей усіх форм навчання. Харків : ХНАМГ, 2008. 343 с.

114. Кузьміна О. Є. Франчайзинг : навч. посіб. Київ : Знання, 2011. 267 с.

115. Куса С. Д. Патентна документація України : посіб. Київ, 2007. 155 с.

116. Лонг Д., Рей П., Жаров В. Захист прав інтелектуальної власності : норми міжнародного і національного законодавства та їх правозастосування : практ. посіб. Київ : К. І. С., 2007. 448 с.

117. Луць В. В. Особисті немайнові права інтелектуальної власності творців : монографія. Тернопіль : Підручник і посібник, 2007. 256 с.

118. Манжура О. В. Інтелектуальна власність як чинник економіки знань : монографія. Полтава : ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс», 2011. 179 с.

119. Мікульонюк І. О. Основи інтелектуальної власності : навч. посіб. Київ : Політехніка ; Ліра-К, 2005. 232 с.

120. Ніколаєнко Л. І., Бутяєва А. П., Меньяло Л. А., Радомський В. С. Топографія інтегральної мікросхеми. Київ : Ін Юре, 1999. 103 с.

121. Носік Ю. В. Права на комерційну таємницю в Україні : монографія. Київ : КНТ, 2007. 240 с.

122. Орлюк О. П. Законодавство Європейського Союзу та держав-членів Європейського Союзу у сфері інтелектуальної

власності. Київ : НДІВ НАПрНУ, «Лазурит-Поліграф», 2010. 262 с.

123. Орлюк О. П., Святоцький О. Д. Право інтелектуальної власності. Академ. курс : підруч. для аспірантів ВНЗ. Київ : Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. 696 с.

124. Панікаров В. Д., Славінська О. М., Єрмоленко О. О. Авторські права та інтелектуальна власність : конспект лекцій. Харків : ХНЕУ, 2006. 100 с.

125. Семків В. О., Шандра Р. С. Інтелектуальна власність : підруч. Львів : Галицький друкар, 2015. 280 с.

126. Стороженко О. М., Уманців Г. В., Фоміна О. В. Інтелектуальна власність : навч. посіб. Київ : КНТЕУ, 2012. 456 с.

127. Федулова Л. І., Андрошук Г. О., Хаустов В. К. Інтелектуальна власність у національній інноваційній системі : науково-аналітична доповідь. Київ : Інститут економіки та прогнозування, 2010. 215 с.

128. Фордзюн Ю. І., Кабацій В. М. Основи інтелектуальної власності: навч. посіб. Київ : Кондор, 2012. 208 с.

129. Харитонова О. І. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. у запитаннях та відповідях. Одеса : Національний університет «Одеська юридична академія» ; Вид-во «Одіссей», 2012. 189 с.

130. Харитонова О. І. Правовідносини інтелектуальної власності, що виникають внаслідок створення результатів творчої діяльності (концептуальні засади). Одеса : Фенікс, 2011. 346 с.

131. Цибульов П. М. Введення до інтелектуальної власності : навч. посіб. Київ : Державний інститут

інтелектуальної власності, 2008. 124 с.

132. Цибульов П. М. Основи інтелектуальної власності : навч. посіб. Київ : Інститут інтелектуальної власності, 2005. 268 с.

133. Цибульов П. М. Управління інтелектуальною власністю. Київ : Державний інститут інтелектуальної власності, 2009. 312 с.

134. Цибульов П. М., Чеботарьов В. П., Зінов В. Г., Суїні Ю. Управління інтелектуальною власністю : монографія. Київ : К. І. С., 2005. 448 с.

135. Черевко Г. В. Інтелектуальна власність : навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 412 с.

136. Юскаєв В. Б. Інтелектуальна власність : навч. посіб. : 2 ч. Суми : СумДУ, 2010. Ч. 2. 148 с.

137. Ястремська О. О. Інтелектуальна власність : навч. посіб. Харків : Видавництво ХНЕУ, 2013. 124 с.

Публікації з актуальних питань

138. Андрощук Г. Правова охорона комерційної таємниці у країнах Європейського Союзу. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2012. № 6. С. 49 – 58.

139. Арданов О. Розвиток партнерства для подолання цифрового піратства в мережі Інтернет. *Інтелектуальна власність*. 2010. № 8. С. 20–30.

140. Атаманова Ю. Є. Складний результат інтелектуальної діяльності та особливості прав на нього. *Право України*. 2011. № 3. С. 127–138.

141. Базилевич В. Д. Проблемы оценки, охраны и защиты прав объектов интеллектуальной собственности в Украине. *Вісник Київського національного університету*

ім. Т. Шевченка. 2012. № 142. С. 5–9.

142. Бегова Т. До питання про співвідношення понять «ноу-хау» і «комерційна таємниця». *Вісник Академії правових наук України*. 2007. № 4. С. 256–265.

143. Венедіктова І. В., Розгон О. В. Цивільно-правовий захист та охорона авторського права. *Форум права*. 2007. № 2. С. 24–29.

144. Гладка О. В. Сучасний стан законодавчого забезпечення відносин комерційної концесії. *Вісник Національного університету «Юридична академія України ім. Я. Мудрого»*. Серія: Економічна теорія та право. 2012. № 1. С. 174–182.

145. Дмитришин В. С. Договір комерційної концесії та договір франчайзингу: співвідношення понять та правова природа. *Часопис Київського університету права*. 2010. № 3. С. 199–202.

146. Дроб'язко В. С. Адміністративна та кримінальна відповідальність за контрафакцію та піратство у сфері авторського права та суміжних прав. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2013. № 3. С. 48–54.

147. Дроб'язко В. С. Аудіовізуальні твори, комп'ютерні програми, фонограми як об'єкти піратства. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2012. № 6. С. 75–79.

148. Еннан Р. Проблеми захисту авторських прав у мережі Інтернет. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2012. № 4. С. 70–77.

149. Жилінкова О. В. Співвідношення понять «інформація» та «об'єкт права інтелектуальної власності». *Юридична Україна*. 2010. № 8. С. 68–72.

150. Іваницька Н. А. Вдосконалення законодавства, що

регулює відносини за ліцензійним договором на використання торговельної марки. *Право України*. 2008. № 9. С. 107–113.

151. Іваницька Н. А. Правові наслідки визнання свідоцтва на торговельну марку недійсним для сторін ліцензійного договору. *Вісник господарського судочинства*. 2009. № 4. С. 95–100.

152. Капіца Ю. М., Рассомахіна О. А., Шахбазян К. С. Спеціальні механізми захисту авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет. *Інформація і право*. 2012. № 3 (6). С. 129–140.

153. Кирилук А. В. Цивільно-правова відповідальність за порушення авторських прав у мережі Інтернет. *Актуальні проблеми держави і права*. 2014. Вип. 72. С. 154–161.

154. Коваленко Т. Що робити, якщо ви стали жертвою контрафакції. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2012. № 5. С. 57–61.

155. Кохановська О. В. Основні теорії права інтелектуальної власності та їх вплив на розвиток сучасного законодавства в Україні. *Право України*. 2011. № 5. С. 52–59.

156. Крижна В. М. Види торговельних марок. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2008. № 1. С. 44–51.

157. Крижна В. М. Захист прав споживачів при використанні комерційних позначень. *Вісник господарського судочинства*. 2009. № 2. С. 67–71.

158. Кузнєцова Н. С., Кохановська О. В. Проблеми захисту прав інтелектуальної власності в Україні. *Право України*. 2011. № 3. С. 21–29.

159. Мацкевич О. Загальні підходи до визначення юридичної відповідальності провайдерів за порушення авторських і суміжних прав у мережі Інтернет. *Теорія і*

практика інтелектуальної власності. 2012. № 1. С. 54–62.

160. Мироненко Н. М. Захист прав на торговельні марки : українська практика та європейський досвід. *Право України*. 2011. № 3. С. 30–39.

161. Нерсисян А. Форми захисту прав інтелектуальної власності в Україні: теоретичні аспекти. *Юридичний журнал*. 2010. № 6. С. 39–40.

162. Тверезенко О. Класифікація договорів у сфері інтелектуальної власності. *Право України*. 2011. № 3. С. 139–148.

163. Харитонова О. І. Поняття та види цивільних правовідносин інтелектуальної власності. *Право України*. 2011. № 3. С. 66–77.

164. Штефан О. О. Дещо до питання про порушення у сфері авторського права. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2009. № 6. С. 3–13.

165. Штефан О. О. Контрафакт у сфері авторського права та суміжних прав. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2012. № 6. С. 22–28.

166. Штефан О. О. Охорона і захист авторських прав: теоретичний аспект. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2010. № 4. С. 3–17.

167. Яркіна Н. Є. Спільні права інтелектуальної власності : їх виникнення та здійснення. *Вісник Академії правових наук України*. 2010. № 4. С. 145–155.

168. Яроцький В. Л. Принцип вичерпання прав на об'єкти інтелектуальної власності. *Цивілістичні читання з проблем права інтелектуальної власності, присвячені пам'яті проф. О. А. Підпригори*. Київ. 2008. С. 114–121.

Навчальне видання

Методичні вказівки й завдання
до проведення практичних занять і самостійної роботи
з дисципліни
**«Розпорядження правами на об'єкти інтелектуальної
власності»**
для студентів спеціальності 081 *«Право»*
освітньої програми «Інтелектуальна власність»
освітнього ступеня «магістр»
усіх форм навчання

Відповідальний за випуск В. В. Пахомов
Редактори: Н. З. Клочко, С. М. Симоненко
Комп'ютерне верстання Л. В. Золотої

Підписано до друку 25.06.2020, поз. 169.
Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 3,02. Обл.-вид. арк. 3,89. Тираж 5 пр. Зам. №

Видавець і виготовлювач
Сумський державний університет,
вул. Римського-Корсакова, 2, м. Суми, 40007
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3062 від 17.12.2007.